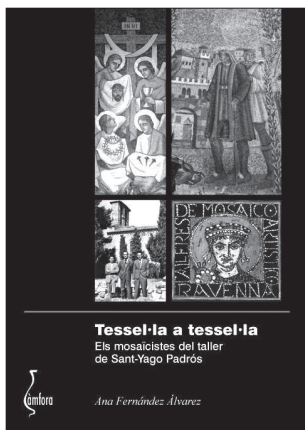

Noves troballes relacionades amb Mosaics Artístics Ègara

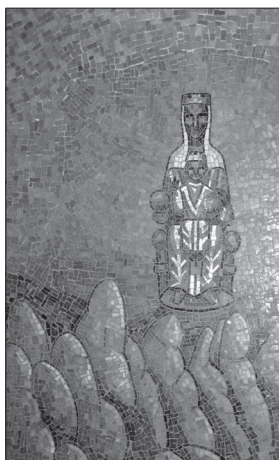

Portada del llibre Tessel·la a tessel·la. Els mosaïcistes del taller de Sant-Yago Padrós, editat per la Fundació Torre del Palau dins la seva col·lecció "Àmfora"

La publicació del llibre *Tessel·la a tessel·la. Els mosaïcistes del taller de Sant-Yago Padrós*, editat per la Fundació Torre del Palau dins la seva col·lecció "Àmfora" i presentat al Temple dels Nens de les Escoles Pies de Terrassa el 29 de novembre del 2010, ha servit per divulgar i donar a conèixer l'existència d'uns artesans fins ara desconeguts, així com l'interessant conjunt de les seves obres, i ahora ens ha permès descobrir altres mosaics que, pel fet de formar part de col·leccions privades, havien quedat sense catalogar.

Per exemple, un dia després que es presentés el llibre, Nina Torres i Bach, exalumna meva, em va comunicar que la seva família posseïa un mosaic de 4 x 2 metres, realitzat, el 1964, per Mosaics Artístics Ègara, un taller fundat el 1958 per treballadors del taller Ravenna, primer obrador fundat a Terrassa per Santiago Padrós i Elías (Terrassa, 4 de juny de 1918 – Coma-ruga, 1 de maig de 1971). En aquell taller treballaven Rossend Gibert i Vila (Terrassa, 29 de gener de 1933), que aportava el local i s'ocupava de la comptabilitat; Fernando Playa Millanes (Terrassa, 10 d'abril de 1935 – 29 d'agost de 1993), que s'encarregava de la realització dels dissenys dels mosaics i de la seva traducció a l'escala definitiva, i, finalment, Antonio Martínez Ibáñez (Viator, Almeria, 1933 – Terrassa, 7 de març de 1995), que era qui s'ocupava de muntar i encaixar els fragments de cada mosaic, una feina que requeria una gran especialització, sobretot si es tractava d'aplicacions a sostres amb volta.

El mosaic es va realitzar per al domicili particular terrassenc del matrimoni format per Santiago Lozano i Villas (Chalamera de Cinca, Osca, 17 de gener de 1915 – Terrassa, 11 d'octubre de 1992), un dels socis de l'empresa Géneros de Punto Juncosa, SA, i , la seva esposa, Teresa Crusat i Coloma (Terrassa, 3 de març de 1915 – 24 de juny de 1999), i que actualment pertany a la família de Nina Torres, ja que el seu pare, l'artista Eduard Torres i Crusat, conegut com Edi (Terrassa, 15 de gener de 1944), era nebot dels anteriors. En aquesta obra, on l'estil de Fernando Plaja Millanes resulta molt evident, apareixen representats dos temes marians, un dedicat a la mare de Déu de Montserrat, coronant la muntanya a la qual dóna nom, i un altre on apareix la Verge del Pilar sobre la seva basílica i el pont de pedra projectat el 1401 per l'enginyer Gil de Menestral, dos elements claus que configuren el paisatge urbà de Saragossa.

Detalls centrals del mosaic realitzat el 1964 per Mosaics Artístics Ègara, per al domicili de Santiago Lozano i Villas. Terrassa

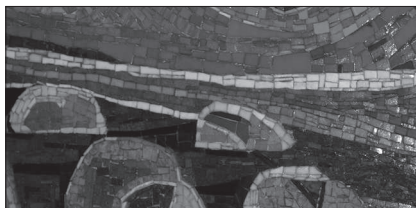
A partir de la factura que Mosaics Artístics Ègara va presentar als seus clients, podem saber no solament el cost a l'època d'una obra com aquesta, sinó també la diferència de tarifes segons si es tractava de facturar els motius centrals d'un mosaic o el cos de tota la part corresponent al que podríem denominar farcit. Així, si per la realització de les dues verges Mosaics Artístics Ègara va cobrar nou mil pessetes, per la resta del recobriment de la paret en facturaren disset mil set-centes. Tenint en compte la reduïda

superfície que cobreixen els motius marians, és clar que aquells resultaren molt més cars que la resta. Com podem veure, estem parlant d'obres artístiques molt costoses, quant a la seva realització, però també pel que fa al seu preu, ja que vint-i-sis mil set-centes pessetes el 1964 eren moltes pessetes.

ARTÍSTICOS		Torralla, 91 - Tel. 5238	
		ÈGARA	
TARRASA 23 de Septiembre de 1964			
Sr. D. Santiago Lozano			
Por un mosaico representando la Moreneta y la Virgen del Pilar	"	9.000	"pta.
Por recubrir resto de la pared de 2.000 pts. al m ² de 8'85 m ²	"	17.700	"
Total		26.700	"pta.

Una vegada dissolta la societat Mosaics Artístics Ègara, el 1972, Fernando Plaja continuà pel seu compte i d'ell són els mosaics realitzats aquell mateix any per al matrimoni format per Pepita Villagrassa i Corderas i Josep Martínez Barea, un dedicat a la Mola i un altre on els elements protagonistes eren el sol i l'aigua, tractats de manera molt esquemàtica, seguint l'estil de Josep Grau Garriga (Barcelona, 18 de febrer de 1929), un artista que, en més d'una ocasió, ja havia treballat en col·laboració amb Mosaics Artístics Ègara.

Factura del mosaic realitzat el 1964 per Mosaics Artísticos Ègara, per al domicili de Santiago Lozano i Teresa Crusat. Terrassa

Dos mosaics realitzats el 1972 per Fernando Plaja. Propietat: Pepita Villagrassa i Corderas i Josep Martínez Barea. Terrassa

Fernando Plaja tornarà a representar el tema de la Mola el 1974, en un mosaic que havia de decorar el vestíbul d'entrada de l'edifici d'habitatges situat a la Rambla d'Ègara, 311, projectat per l'arquitecte Frederic Vinyals i Pàquez (Barcelona, 8 de juny de 1909 – 6 de maig de 1997), el 1969.

Sagrada Família, sense data, propietat de Ricard Font i Serra, Terrassa

Una altra peça musical de Fernando Plaja, aquesta de petites dimensions, que també s'ha pogut catalogar després de la publicació del llibre, és una sagrada família, propietat de Ricard Font i Serra (Terrassa, 25 d'abril de 1940), president del Grup Filatèlic de Terrassa fins al gener del 2010, qui, precisament, durant les darreres festes nadalenes va utilitzar la imatge d'aquest mosaic com a nadala.

Seguint en aquesta línia d'investigació, des d'aquestes pàgines demano que, en cas que algú tingui coneixement de l'existència d'algun mosaic d'aquests autors i del qual no es faci referència al llibre *Tessel·la a tessel·la. Els mosaicistes del taller de Sant-Yago Padrós*, si us plau ens ho faci saber mitjançant el correu electrònic que apareix al peu d'aquesta pàgina.

A part del llibre al qual es fa referència en aquesta separata per a obtenir més informació sobre Mosaics Artístics Ègara es pot consultar el web: www.mosaicsartisticsegara.com.

*Ana Fernández Álvarez
campanadas@telefonica.net*

Marta Plaja al costat del mosaic realitzat pel seu pare, Fernando Plaja, el 1974, per al vestíbul de l'edifici d'habitatges situat a la Rambla d'Ègara, 311